N°. 226. 1837.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag 23 September.

Frankrijk.

PARIJS, den 20sten September.

Heden is bij de regering de volgende depeche ontvangen, welke dezen morgen ten 11 ure door den telegraaf uit Toulon is verzonden:

» Z. K. H. de hertog *van Nemours* is in den nacht van den 13den op den 14den in goeden welstand te Bona aangekomen. De overtogt werd door het fraaiste weder begunstigd. De prins en zijn gevolg zijn geen oogenblik ongesteld geweest. — Den 15den heeft Zijne Koninklijke Hoogheid de kampen, forten en hospitalen bezocht. Het vertrek van Hoogstdezelve naar het legerkamp van Medjez-Hamar is nog niet bepaald. — De generaal *Damremont* heeft met 2500 infanteristen, benevens geschut en ruiterij, eene verkenning aan gene zijde van den bergpas Ray-il-Alba gedaan, die op twaalf uren afstands van Constantine ligt. Na de engte te zijn doorgetrokken, heeft hij de kavallerie van den bey ontmoet, die, met achterlating van twee dooden, tot den terugtogt gedwongen is geworden. Een dezer gesneuvelden droeg eene fraaije wapenrusting."

— Een der bladen dezer hoofdstad beweert dat de hertog *Alexander* van Wurtemberg, dadelijk na de sluiting van het huwelijk met de prinses *Maria van Orleans*, een geruimen tijd met zijne gemalin op zijn kasteel te Baireuth, in Beijeren, zal gaan doorbrengen. Men verzekert dat er ter gelegenheid van het huwelijk der prinses verscheidene bevorderingen bij het leger, en eene nieuwe uitdeeling van eerekruisen, zullen plaats hebben.

— Omtrent de aanstaande verkiezingen leest men in de bijzondere briefwisseling uit deze hoofdstad het volgende:

» [illegible] kan ergenen den gedragsregel doen bekend maken, dien zij bij de algemeene herkiezingen denkt te volgen. Het blijkt daaruit dat het door de regering aangenomen beginsel daarin bestaat dat zij geen bijzonder stelsel zal volgen. Zij zal dus haar vroeger plan om de partijen en de schakeringen derzelve te vereenigen, weder vervolgen. Dit is ongetwijfeld een zeer prijzenswaardig doel, maar wat de regering ook doen moge, het zal haar niet gelukken denkwijzen die met de hare verschillen aan dezelve te verbinden, en in hare pogingen daartoe zal zij minder gelukkig zijn dan in die om het stilzwijgen aan de bewegingspartij op te leggen en de zucht voor komplotten en aanslagen te onderdrukken. Indien de heer *Molé* bij zijn voornemen volhardt om geen algemeenen regel bij de verkiezingen te volgen, dan zal de nieuwe kamer van afgevaardigden uit een zoo mogelijk veel grooter aantal verschillende bestanddeelen zijn zamengesteld, dan waaruit de te ontbindene bestond. Het is niet waarschijnlijk dat de kiezers genegen zullen zijn om den raad dien hun door het *Journal des Débats* en de *Charte van* 1830 gegeven is, om eene meerderheid naar de kamer te zenden, gelijk aan die van den 13den Maart, op te volgen, en het ministerie, hetwelk met iedereen wel wil zijn, zal een [illegible] kiescollegien in twijfel brengen over hetgeen hun te doen staat. Voor de oppositie zou het welligt thans een gelukkig oogenblik zijn, om van deze verkeerdheid der ministers gebruik te maken, en bij de kiesvergaderingen de beschouwing van kandidaten voor de linker-zijde te bewerken, en wij gelooven dat dit haar niet moeijelijk zou vallen. Thans kan het bewind niet meer een juiste midden, als dat van den 13den Maart houden: het is thans voor hetzelve het oogenblik om te beslissen of het zich geheel aan de linker constitutionele zijde aansluiten of zich weder in de armen der zuivere doctrinairen werpen zal. Altijd blijft het te vreezen dat het aan deze laatste partij gelukken zal een invloed in het ministerie te krijgen, en het daarna geheel omver te werpen."

— Men heeft opgemerkt dat er dezer dagen eene drukke briefwisseling is gehouden tusschen den minister voor het openbaar onderwijs, den heer *de Salvandy*, en den voormaligen eersten minister *Thiers*, die zich nog steeds met zijne gemalin in de zuidelijke badplaatsen bevindt. Velen hebben hierin eene onderhandeling meenen te zien om den heer *Thiers* weder in het kabinet te doen treden, hetgeen echter alleen daarom voor geheel onwaarschijnlijk kan gehouden worden, dat men dien voorstander der fransche tusschenkomst in de spaansche zaken, thans geen dergelijken voorslag zou doen, nu hij bij den steeds hagchelijker wordende toestand des Schiereilands, meer dan ooit op die tusschenkomst zou aandringen en het bewind meer dan ooit gezind schijnt om bij deszelfs stelsel ten dezen te blijven volharden.

— Men verzekert dat de minister van finantien zich in deze oogenblikken met een ontwerp tot conversie der 5 pCt. rente in 3 pCt. rente bezig houdt, en dat het jaarlijksche voordeel dier geldelijke operatie, welke op 18 millioen franken begroot wordt, gedurende vijf jaren zou worden aangewend ten behoeve van den aan te leggen spoorweg van Parijs naar de Belgische grenzen.

— Het handelsvertier, hetwelk sedert verscheidene maanden te Parijs, kwijnende was, begint weder levendiger te worden.

— Er wordt verzekerd dat bij de aanstaande benoeming van Pairs, dertig personen tot die waardigheid verheven zullen worden.

— Te Angoulême hebben dezer dagen eenige ongeregeldheden plaats gehad, daardoor veroorzaakt dat de bisschop dier plaats des nachts, en zonder verlof der regering, een kruis had doen oprigten op een stuk grond hetwelk aan de gemeente in eigendom behoorde, en waarop vroeger, onder de restauratie een kruis was geplant geworden, door eenige zendelingen die door overdreven godsdienstijver zich gehaat hadden gemaakt en welk kruis tijdens de julij-omwenteling zonder de minste onbehoorlijkheid was weggenomen geworden. De maatregelen door het stedelijk bestuur tegen deze eigendunkelijke handelwijze des bisschops genomen, zijn door het gemeen voorgekomen, hetwelk zich van het kruis meester gemaakt en dit onder het zingen van revolutionnaire liederen en het plegen van andere ongeregeldheden in triomf rondgedragen en voor het hotel van den prefect verbrijzeld heeft. — Men leest in de *Charte* van gister avond dat vijf en twintig lieden, die zich aan deze ongeregeldheden hebben schuldig gemaakt, zich in handen der overheid bevonden, en de rust in Angoulême geheel hersteld was.

— Bij de regering is heden de volgende telegraphische depeche omtrent Spanje ontvangen:

» Bayonne, 19 September, half 7 ure des morgens.

» Volgens berigten uit Madrid van den 14den des avonds, was don *Carlos* den 13den te Fuente-Duenas; hij heeft zich ter linker zijde, naar Chinchon, gerigt; men dacht dat hij het voornemen had om naar Andalusie te trekken. Des avonds van denzelfden dag is *Espartero* te Madrid en zijn leger te Alcala binnengekomen. De Koningin is met de meeste geestdrift begroet geworden, toen zij den 12den het garnizoen en de militie in oogenschouw heeft genomen."

Langs den gewonen weg heeft men geene nadere berigten uit Madrid.

Het ministeriele ochtendblad, hetwelk bij eenige gewigtige beweging der legers van de beide strijdvoerende partijen in Spanje, steeds gewoon is daarover zijne meening te zeggen, heeft tot dus verre omtrent de nieuwe nadering der karlisten tot Madrid een diep stilzwijgen bewaard, en evenmin iets gezegd omtrent de beweging van *Oraa* naar Valencia. — Van een anderen kant wordt het volgende daaromtrent gezegd. » De karlisten schijnen een wel overlegd plan te volgen, en alle uitgangen der hoofdstad te willen afsluiten; zij hebben nu reeds den grooten weg van Madrid naar de Portugesche grenzen bezet, zoodat het bestuur der koningin zich des noods geen uitweg naar Badajoz zou kunnen banen; zij hebben zich van den grooten weg naar Andalusie meester gemaakt, door Aranjuez te bezetten, met eene krijgsmagt die zich tot Valdemoro uitstrekt, op vier uren van Madrid, welke magt tevens de groote wegen naar Valencia en Barcelona bezet houdt; zij bevinden zich in de omstreken van Buitrago en snijden daardoor de

gemeenschap van Madrid met de fransche grenzen af; terwijl de regtstreeksche communicatie met Valencia over Cuença, mitsgaders die met Arragon, weldra geheel gestremd zal worden, door de zich in Tarancon bevindende troepen; — door deze bewegingen en stellingen, welke door 25 of 30,000 man worden uitgevoerd en bezet, bevindt zich de hoofdstad geheel omringd, terwijl de kring die zij om dezelve trekken al naauwer en naauwer wordt, en zij slechts op de eerste gunstige gelegenheid die zich binnen de muren van Madrid openbaart, wachten om zich geheel van dezelve meester te maken."

Langs den gewonen weg is een berigt uit Bayonne van den 17den ontvangen, waarin men aan de engelsche zeemagt en aan de overblijfselen van het engelsche vreemden-legioen, den lof toekent van zich bij de jongste gevechten te Andoain (waarvan in de eergisteren bekend gewordene telegraphische depeche gewag wordt gemaakt) op eene allezins dappere wijze te hebben gekweten. Daarin wordt gezegd dat indien de engelsche mariniers zich niet van eene geduchte sterkte ter regter zijde van Hernani meester gemaakt, en zich daarin gehandhaafd hadden, de bataillons der christinos tot aan de poorten van St. Sebastiaan door den vijand vervolgd zouden zijn geworden. Deze bataillons toch, door den aanval der karlisten verrast, waren dadelijk, in weerwil van al de pogingen hunner officieren, op de vlugt geslagen. — Het engelsch legioen, reeds zoo zeer versmolten, schijnt bij deze gelegenheid den laatsten slag te zijn toegebragt; meer dan twee derden van hetzelve, wordt in de berigten gezegd, dat gesneuveld of gevangen genomen zijn. Ook de troepen der koningin hebben veel geleden; hun geheele verlies wordt, misschien niet zonder eenige overdrijving, op duizend man, zoo gekwetsten als dooden, begroot. Den 14den des avonds zijn meer dan 400 hunner gekwetsten te St. Sebastiaan binnengekomen. — Men meende dat de karlistische generaal *Uranga* op zwaar geschut en versterking wachtte om zijne behaalde voordeelen te vervolgen; wel scheen hij na het gebeurde bij Andoain nog naar de zijde van Irun eene kleine zege te hebben bevochten; maar om op Tolosa af te gaan, achtte hij zich waarschijnlijk nog te zwak.

Den 16den had men te Bayonne in de rigting van Hernani een hevig geschutvuur gehoord, en meende men dat de karlisten dit sterke punt, hetwelk thans weder door de christinos bezet wordt gehouden, hadden aangevallen.

Dezelfde berigten melden, dat de onderkoning don *Martin Iriarte* het gezag hetwelk hij gedwongen geworden was aan den grijzen generaal *Cabrera* op te dragen, weder aanvaard had, hetgeen echter weinig goede uitwerking kan zijn, zoo de opstandelingen als nog niet onderworpen kunnen worden. Er werd te Pampeluna een nieuwe opperbevelhebber gewacht. Eerst was daartoe de generaal *Aldama* door het bestuur gekozen; maar men verzekert dat men naderhand den generaal *Narvaez* daartoe had bestemd. Of men hiermede een bevelhebber over het muitzieke scherpschutterskorps bedoelt, is twijfelachtig.

— Ter beurze was de notering heden: 5 pCt. 108,30, 3 pCt. 79,40, 50; Sp. Ardoins 20, ¾, ⅛; ¾; Pass. 4¾, ⅝; Nap. 98,10, Rom. L. 101; Port. 3 pCt. 25¼.

Duitschland.

FRANKFORT, den 17den September.

Van de Poolsche grenzen wordt, van het begin dezer maand, geschreven dat de benoeming van eenen onderkoning van Polen, sedert eenige dagen, op nieuw ter sprake gekomen was. Men verzekerde, dat tot deze hooge waardigheid niet, gelijk vroeger beweerd werd, Prins *Peter* van Oldenburg bestemd was, maar een jong duitsch Vorst, die door zijne echtverbindtenis met eene pruissische Prinses regtstreeks aan den Keizer van Rusland verwant is. Men bragt met dat gerucht de zending van den luitenant-generaal, Prins *Michael Gortschakoff*, naar Berlijn in verband en meende, dat de keizerlijke familie bij de aanstelling van den onderkoning zich te Warschau zou bevinden, en dat zij daar het bezoek der pruissische Prinsen en Prinsessen zou ontvangen.

— Te Berlijn zijn van den 14den tot den 15den 72 personen door de cholera aangetast, en 55 daaraan overleden, van den 15den tot den 16den, 76 personen aangetast en 36 gestorven. Te Breslau zijn in de vorige week 72 personen aan die ziekte bezweken.

— De verhuizing der Protestanten uit het Zillerthal heeft reeds eenen aanvang genomen. Reeds hebben onderscheidene afdeelingen derzelven ouder vaderland verlaten, en men berekent, dat het geheele getal 600 zielen zal bedragen. Zij scheiden van hunne landgenooten zonder haat of wrok, en vol van vertrouwen op eene gelukkige toekomst. Hunne naburen betoonen medelijden. Hunne vaste goederen zijn tegen hooge prijzen verkocht; de koopers behooren, naar men zegt, alle tot de Roomsch-Katholijke godsdienst, zoo dat geen vreemdeling zich in het dal en op het gebergte zal nederzetten. De waarde der verkochte landgoederen bedraagt ongeveer 150,000 gulden. Zij nemen de reis over Salzburg en Linz, en de armen onder hen worden, zoo lang zij binnen de grenzen zijn, door de oostenrijksche regering verzorgd.

— Dezer dagen is een plan in het licht gekomen, om een' ijzeren spoorweg tusschen Bazel en Straatsburg aan te leggen. Hetzelve vindt ook bij de kapitalisten dezer stad veel bijval; eene alhier geopende inschrijving is zeer spoedig volgekomen.

— Men wil dat de Mogendheden, onder wier bescherming de zwitsersche bondsakte staat, aan het hof van Rome verklaard zouden hebben dat, bijaldien de kloosters in Zwitserland, die met de verbeurdverklaring hunner eigendommen bedreigd zijn, zich tot haar willen wenden, zij alles doen zullen om die instellingen bij de vroegere regten te bewaren.

Nederlanden.

BREDA, den 22sten September.

Woensdag op den middag is Z. M., van het Loo komende, door Utrecht gepasseerd, en dienzelfden middag nog te 's Gravenhage aangekomen.

— Z. K. H. de erfprins *van Oranje* is den 16den dezer te Frankfort aangekomen, en in het *Hotel de Russie* afgestapt. De hertog en hertogin *van Nassau*, benevens de erfprins *Adolf van Nassau*, zijn te gelijker tijd aldaar aangekomen.

— Te 's Gravenhage is uit Tilburg aangekomen een detachement van het 2de bataillon jagers, sterk 3 officieren en 130 onderofficieren en manschappen, terwijl den 20sten door Dordrecht is gekomen, het van hier naar Leiden vertrokken detachement der 5de afd. inf., sterk 1 officier en 78 onder-officieren en manschappen.

— Van den Helder schrijft men dat den 20sten aldaar zijn uitgezeild de schepen *Palembang*, kapt. *van der Hucht*, aan boord hebbende 100 man koloniale troepen, gekommandeerd door den 1sten luit. *van der Vlist* en begeleid door den 2den luitenant *van Loenen* en den officier van gezondheid der 2de klasse *van Oort*; en de *Sara en Betsy*, kapitein *Reinhold*, mede een gelijk aantal troepen aan boord hebbende, gekommandeerd door den 1sten luit. *Veenhuizen* en begeleid door den 2den luit. *Leicher* en den officier van gezondheid 3de klasse *Dublin*, beide bestemming hebbende naar de Oost-Indien.

Gisteren (21 September) waren ter Antwerpsche beurs genoteerd, Belg. 102; O. Met. 103⅞; Sp. Ard. 18¼, ⅛; Diff. 7; Nap. ren 91¼; B. Tav. 57; Siell. 91½; Rom. L. 100; dito Cert. te Antw 98¾; Bras. 86¼.

Uit de Londensche bladen van eergisteren, verneemt men dat vorst en vorstin *Leopold* naar Belgie waren vertrokken. — De opening van het nieuwe parlement was stellig op den 15den November bepaald; de voormalige spreker, de heer *Abercromby*, zou weder voorgedragen en vermoedelijk wel aangenomen worden. — Uit Portugal had men te Londen berigten tot den 9den September ontvangen. De oorlog tusschen de voorstanders der staatsregeling van 1832 en die der grondwet van don *Pedro* duurde toen niet slechts voort, maar het einde daarvan was moeijelijk te voorzien. De chartisten hadden zich verder van de hoofdstad verwijderd, blijkbaar met het doel, om de troepen van den baron *das Antas*, die in Spanje tegen de karlisten hebben gediend, aan zich te trekken. Men meende dat indien de maarschalken *Saldanha* en *Terceira* er in slagen mogten, om alle die troepen onder hunne vanen te vereenigen, zij een aanmerkelijk overwigt zouden erlangen. Daar echtewel de nationale garde van Lissabon meerendeels voor de staatsregeling van 1822 gestemd was, en het zij door dwang, het zij uit eigene beweging, de verschanste linien rondom die hoofdstad bleef bezetten, was er voor de genoemde bevelhebbers weinig kans, om zich met geweld van die stad meester te maken. Hoogstens konden zij het zoo verre kunnen brengen, dat de bevolking van Lissabon, door het nijpend gebrek, hetwelk nu reeds aldaar heerschte en in het vervolg slechts kon toenemen daar zoo vele handwerkslieden, in plaats van te arbeiden soldaten-diensten verrigten, genoopt werd, om tot eene schikking te komen. Bijzondere brieven uit Lissabon die van eenen onpartijdigen kant schijnen te komen, lieten zich zeer ongunstig uit over den aard der tegenwoordige bewegingen in Portugal. Het is, zeggen zij, de strijd van twee kleine op zich zelve onbeteekenende partijen, die het land beheerschen, en, om aan vette burgerlijke en militaire ambten te komen, de eene

het charter van 1826, de andere de constitutie van 1822 tot leus kiezen. De zeer veile soldaten van het staande leger worden bij den strijd als werktuig gebruikt, en wie op den duur het meest geld tot omkooping dier krijgslieden kan uitgeven, wint het spel. Volgens deze briefschrijvers, was de beschuldiging dat de chartisten in engelsche soldij staan misschien niet ongegrond; maar kon men met even veel regt beweren, dat de andere partij aan den leiband des franschen gezanten, de heer *Bois le Comte*, loopt. Van de bevalling der koningin bleekt nog niets. Het ontbrakt te Lissabon niet aan hoogst ongepaste spotternijen over den langen duur der zwangerschap dezer vorstin.

— Men was te Londen onderrigt dat den 15den Junij, in den omtrek van Bombay een ongewoon hevige orkaan had gewoed, waardoor 16 schepen aldaar gestrand waren. Men leest daaromtrent in een hier te lande uit Londen ontvangen particulieren brief het volgende: » Naauwelijks hadden onze assuradeurs den tijd gehad om het approximatieve verlies te berekenen, hetwelk voor hen uit de schipbreuk der zeven en zestig schepen kon ontstaan die zich onder de van 28 Julij tot 2 Augustus, in de zee der Antilles, gewoed hebbende orkanen hebben bevonden, of reeds ontvangen zij de tijding, dat den 15 den Junij zestien schepen nabij Bombay, ten gevolge van eenen orkaan, tegen de kusten zijn geslagen, terwijl bij menschengeheugenis die kusten geene dan zeer gewone stormen waren ondervonden, en deze kusten slechts gevaarlijk zijn voor de kleine kustvaarders, die geenerlei middel hebben om zich tegen de zeeroovers te verdedigen. Het schoone nieuwe schip *Great Harwood*, op hetwelk bij Lloyds zeer aanzienlijke sommen waren ingeschreven, is een der slagtoffers van dezen orkaan. Deze gebeurtenis heeft onder onze assuradeurs veel sensatie gemaakt, en zij hebben hunne verzekering voor alle gevaar, onmiddellijk daarna tot het dubbel den gewone premie verheven.

— Ter Londensche beurs van 19 September waren genoteerd: gecons. 91¾, ⅞; Ned. W. S. 2½ pCt. 52⅞, ⅝; 5 pCt. 102¾, ⅝, ⅞; Spanje kontant 19¼, ⅛; Pass. 4⅝; Port. 5 pCt. 39¾, 40; 3 pCt. 26; Peru 20; Col. 26. — Wisselkoers op Amst. 11½; dito 3 m. 12½.

HERZIENING DER GRONDWET.

Est mala opinio, at est homini longe optimus usus.

J. Lipsius.

» Geweld vervangt dikwijls redenen." Zoodanig zal het antwoord in latere dagen zijn, op de aanklagt tegen de regering, dat de grondwet van 1830 niet dadelijk herzien is; een antwoord op de aanklagt van eene toekomstige regering of vertegenwoordigende kamer, die uit hoofde er geene herziening toen plaats gegrepen heeft, alle de verbindtenissen van den Staat omver wil werpen door deze als nietig en van onwaarde te beschouwen. Daarom is de herziening der grondwet noodzakelijk. — Die taal heeft ons bevreemd; want wij voorzagen niet en voorzien nog niet, dat de mogelijkheid dier casuïstische voorstelling bestaan kan. Wij houden zoowel de hypothese eener aldus redenerende vertegenwoordigende kamer of regering voor eene dwaasheid, eveneens als de mogelijkheid van het antwoord. Laten wij niet afdwalen van den regten weg, is eene bede die wij in ons gestadig moeten levendig houden, opdat het verstand geene zijsprongen neme, of ons hart ons verleide, waardoor wij op het dwaalspoor zouden geraken. Bij eene bedachtzame onderzoeking der vraag, van het antwoord, en van de slotsom die er uit getrokken wordt, herinneren wij voereerst hier, dat al hadde men de grondwet na het voorgevallene in 1830 dadelijk herzien, of al wilde men die nog herzien, naar aanleiding der verklaring der Staten-Generaal van het voormalig koningrijk, in September 1830 te 's Hage gegeven, dezelfde schijn van ongrondwettigheid zoude bestaan, die men nu aan het voortdurend gezag der grondwet van 1815 toeschrijft, zoo lang bij Europesche traktaten of bij eene koninklijke akte van scheiding, de in opstand verklaarde gewesten des Rijks niet van den staat der Nederlanden zullen gescheiden zijn. Immers indien het nu ongrondwettig heeten moet, dat de bij de grondwet bepaalde vormen in acht genomen worden alleen ten behoeve der getrouw gebleven provincien, dat de Staten-Generaal niet bij een willekeurig bepaald getal, maar bij het door de grondwet aangeduide getal, provinciesgewijze opkomen, en beraadslagen, en dat de meerderheid der door de wet gewilde stemmen in de Staten-Generaal gehouden en nageleefd wordt: indien dat ongrondwettig is, dan gedoogt het geene wederspraak, dat krachtens eene wet, door het geheele koningrijk gestemd, slechts de helft van dat koningrijk wordt opgeroepen, om de gevorderde herzieningen in de grondwet aan te duiden, en daarover te stemmen. Hebben thans de Regering en de Staten-Generaal geene bevoegdheid, om in het belang van de getrouwe provincien wetten te maken, leeningen te sluiten: evenmin zullen die staatsmagten de bevoegdheid hebben, om met de halve bevolking van het koningrijk der Nederlanden verbindende wetten te maken of leeningen te sluiten, zoo lang als geen Weener-traktaten, wier uitoefening wel geschorst en misschien verbroken, maar daarom niet door anderen vervangen of regtens opgeheven is, blijven bestaan. Wij achten geene herziening der grondwet mogelijk, zonder voorafgaande wijziging der traktaten, het zij door bemiddeling der europesche groote mogendheden, het zij door eene dadelijke overeenkomst met Belgie. Wanneer de driften niet spreken, en het gezond oordeel gehoord wordt, dan zal er in vervolg van tijd, daarover maar één gevoelen zijn; en dat zal zijn, dat de regering opzigtens de voortdurende handhaving der grondwet wel gehandeld heeft. Want de getrouwe gewesten hebben zich niet aan de grondwet van 1815 onttrokken; zij hebben de grondwet van 1814 niet teruggewenscht, maar de zuidelijke, de in opstand geraakte gewesten hebben zich van het gezag der grondwet even als van 's konings regering los gemaakt, zij konden en moesten eene staatsregeling maken: voor ons bestond die behoefte niet van stonden aan; onze grondwet bleef in stand, en moest dat blijven. Het is niet alleen onwaarschijnlijk, het is onmogelijk, dat eene vertegenwoordigende kamer, zoo lang als die uit de aanzienlijksten van den lande zal zamengesteld zijn, immer eene aanklagte rigte aan eene vorige regering, omdat de onbillijkheid der aanklagt zonneklaar is, en slechts aan door staatkundigen hartstogt verblinden duister is. Zoodanige aanklagt moet ook door geene regering, tegen wie het ook, zij ingebragt worden, omdat, al behoeft zij niet als daadzaken de handelingen van eenen voorganger aan te nemen, de mogelijkheid om anders te kunnen gehandeld hebben, niet verheeld kan worden. Maar wij begrijpen volstrekt niet door wien, of in wiens naam men voor antwoord: geweld in plaats van redenen zou willen, of kunnen toeschrijven. Wij schuilen niet achter het onmogelijke, waaraan niemand gehouden is; maar wij verdedigen ons met dat middel, omdat het gegrond is; wij verdedigen te dien opzigte de regering, met even veel goede trouw, als wij haar soms wezenlijke gebreken en verkeerdheden, schoon eerbiedigljk, onder het oog brengen. Wanneer het middel van ongehoudenheid door het beletsel van onmogelijkheid, voor » geweld" moet gelden; wanneer, hoe zeldzaam ook, de regering somtijds eindigt met te antwoorden, waar zij daarmede beginnen moest; dan geschiedt zulks toch in de gewone vormen; het gezag der regering oefent noodzakelijk eenen grooten zedelijken invloed uit; en in elken goed geordenden staat komt dat eene grondwettige regering toe, anders is er geene regering mogelijk. Maar tusschen dien invloed, en geweld, is een hemelsbreed onderscheid, en wij twijfelen met reden, of eene betere regering bij de gunstige wending der zedelijkheid van het opkomend geslacht, en zelfs van de tegenwoordige nieuwelingen in de maatschappij, eerder tot geweld dan tot bezadigde redeneringen hare toevlugt zal nemen. De mannen van den tegenwoordigen tijd worden door hun jeugdig bloed soms wel wat te ver gevoerd, maar hun hart blijft toch Nederlandsch, blijft regtschapen; als zij tot de regering komen, zullen zij koelzinnig verstand boven hartstogt de voorkeur geven. — Het slot der redenering is, dat, omdat die verwijtingen en antwoorden *misschien* kunnen gedaan en gegeven worden, daarom de herziening der grondwet noodzakelijk zou zijn, wij loochenen de gegrondheid der gevolgtrekking, op grond van de valschheid der geheele hypothese; wij ontkennen de noodzakelijkheid dier herziening in de tegenwoordige oogenblikken. De ondervinding heeft bewezen, op eene voldingende wijze, dat de grondwet, toegepast op de noordelijke gewesten, bij uitsluiting der zuidelijke, volstrekt niet, het zij in geest en strekking, het zij in hare duidelijkste bepalingen, gekrenkt of geschonden is geworden. De steller der hypothese schijnt uitgegaan te zijn van het dwaalbegrip, als of de grondwet ook tegen den wil van koning en natie moest worden nageleefd; en niet dat de lotwisselingen van den staat het behoud en de naleving eener grondwet wijzigden; intusschen staat het vast, dat, zelfs ondanks die lotwisseling, de natie die grondwet heeft gewild, en daaraan vrijwillig en uit besef van orde gehoorzaamt; dat de natie, vertegenwoordigd in de Staten-Generaal, met 's lands regering volkomen instemt in dat behouden en in kracht blijven der grondwet; waar beklaagt men zich dan over? alles zou zich voor wat de opgeworpene schennis der grondwet betreft, bepalen tot eene nadere omschrijving van een voor alsnog onbepaald grondgebied; en van eene cijfer verandering van 110 in 55 leden der Staten-Generaal, uitmakende de Tweede Kamer. Wij verstaan niet, dat daarom de herziening noodzakelijk wordt. Wanneer het *status quo* opgeheven, de vrede gesloten, en het grondgebied van den Nederlandschen staat aangewezen is, dan verwachten wij eene herziening, die zich dan tot

meerdere wijzigingen zal uitstrekken dan tot hetgeen nu de herziening der grondwet noodzakelijk zou moeten maken. Want wenschen zijn geene redenen van staat, leidende tot noodzakelijke herziening. Als, zonder stoornis voor den staat, in tijd van vrede, de dag aanbreekt, waarop de grondwet grondwettiglijk kan gewijzigd worden, dan hopen wij ook het een en ander aan te voeren in het algemeen belang tot wijziging van enkele punten der bestaande grondwet; doch om uit onzen wensch naar dien gezegenden tijd, door verkeerd begrip van het karakter der natie, en op valsche grondslagen, de noodzakelijkheid der herziening te willen volhouden en aandrijven, dat verlangen wij niet; maar spreken dergelijke wanbegrippen ernstiglijk tegen.

Sedert de komst van Prinses *Victoria* tot den Engelschen troon, heeft het niet ontbroken aan allerlei voorspellingen in welken geest zij regeren zoude; de aan den wil van *O'Connell* gehoorzamende Ieren verheffen haar hemelhoog, en wachten van haar gelijkstelling, volkomene gelijkstelling van regten met Engeland en Schotland; de whig-partij in Engeland hoopt op de voortzetting van een gematigd vrijgevig bestuur; de tory-gezinden verwachten eene wijziging in het beleid der staatszaken. De parlements-verkiezing heeft plaats gehad onder den invloed van het ministerie *Melbourne*, en die uitslag is in vele opzigten twijfelachtig: daarnaar te oordeelen, verwacht Groot-Brittannie de handhaving der oude constitutie, gewijzigd naar de nieuwe behoeften van den tegenwoordigen tijd. Zij verlangt geene staatsomkeering. Zal het ministerie *Melbourne* blijven bestaan? Reeds twijfelt men aan hetgeen men zoo stout had verkondigd! Wat scheen onwrikbaar te zijn, wordt nu reeds een raadsel; nog zoo kort geleden, deed men het voorkomen, als of vorst *Leopold* in koksgewaad eene conferentie met Engelands koningin gehad hadde, om toch vooral aan te dringen bij zijne nicht dat de milde beginselen der whig-partij zouden gestand gedaan worden; nu weer, nu de vorst openlijk in het rijk is verschenen, zou hij raad hebben geschaft, om aan de tory-partij concessien te doen, en een ministerie van meer behoudenden aard zamen te stellen. Thans heeft des hertogen *van Wellington* tegenwoordigheid voedsel aan dat onbestemd gerucht gegeven. Och of het slechts partijgeest ware, die aan koningin *Victoria* onbestemdheid van karakter en wuftheid van geest toeschrijft! Och of, noch *Elisabeth's* halsstarrigheid, noch *Maria Stuart's* ijdelheid haar anders toebedeeld waren, dan door het gif van eene partijdige pen! Wanneer de jeugdige vorstin bij een diep besef harer pligten, raad en voorlichting, van *dáár* zocht, van waar die wijsheid tot het leiden van een volk alleen kan gegeven worden; dan zal Engeland, bij het stillen der binnenlandsche twisten, niet noodig hebben onrust bij andere volken te stoken; dan zal Europa ook in vrede zijn. Maar ook voor Nederland is het van belang, dat koningin *Victoria* leere dat het geene gemakkelijke taak is den schepter te zwaaijen, en dat de kroon het hoofd ontluisterd, dat den diadeem niet waardiglijk weet te dragen! Wij Nederlanders, hebben daarbij groot belang, daarvan hangt vooral af, de eindelijke beslechting onzer staatkundige betrekkingen tot Belgie. Het moge den koning van Nederland en de natie voldoening geven, dat er op den 24sten Augustus zich in Belgie nog stemmen doen hooren, die, hulde doende aan de verdiensten van Koning *Willem*, met weedom het afbreken van vijftienjarigen vrede en voorspoed herdenken; en wenschen slaken voor eene hereeniging van al de Nederlandsche gewesten onder den schepter der *Nassau's*, ja zelfs, hoopen dat zij dit jaar voor het laatst den jaardag des koninge, als vreemdelingen moesten vieren: de toekomst ligt in het verborgen maar eene hereeniging met afvalligen, strijdt met de nieuwere staatkunde van 1830, en de sedert aangeknoopte verbindtenissen beletten zulks. De tiendaagsche veldtogt heeft eene wijde klove tusschen de noordelijke en zuidelijke deelen van het voormalig koningrijk der Nederlanden, bij de verscheurde traktaten van 1815 gestigt, daargesteld eene klove, wijder nog dan de zedelijke verwijdering die uit haat van verraad, en uit afkeer van alle ondankbaarheid ontstond. De Belgen spreken an 1837, na de verbeurte van al hun geluk in 1830, even als de krekel in den winter tot de mier sprak. Antwoordde de mier: hebt gij toen gezongen, toen het werkenstijd was; ik kan u niet bijstaan. Nederland antwoordt aan Belgie; uwe belijdenis van uwe verkeerdheden is mij genoeg, vergeven zij uw misdrijf, maar uwe wederopneming in ons midden begeer ik niet.

Graanmarkt te Amsterdam.

VAN WOENSDAG 20 SEPTEMBER.

TARWE. — In een doen: 129 pd. witb. Pools. *f* 283; 125 pd. o. Eijder *f* 205; 125 pd. knappe b. Pools. *f* 265; 127 pd. b. Koningsb. *f* 250; 126 pd. b. Pools. *f* 250; 128 pd. o. Zeeuwsche *f* 225.

ROGGE. — Weinig ter veil en goed prijshoudend: 116, 117 pd. o. Pruiss. *f* 140, 145; 118 pd. o. Drents. *f* 137.

GARST. — In een doen: b. Zeeuws. wint. *f* 124.

HAVER. — Zonder handel.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (21 *September*), werden de volgende fondsen verhandeld: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52⅞, $\frac{15}{16}$, ⅞; dito 5 pCt. 100$\frac{15}{16}$, 101$\frac{1}{16}$; Kansb. 22⅞, 23, 22⅞; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93¾, ⅞; dito 3½ pCt. 76, $\frac{1}{16}$; Handelm. 163½, 164, 163½, ⅜; O. Indie 5 pCt. 99; Ardoins van 83 à 18, $\frac{1}{16}$; Met. 5 pCt. 100¾, $\frac{13}{16}$; dito 2½ pCt. 58$\frac{1}{16}$, 57⅞; Col. 20⅞.

Te Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.